

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), APRIL 6, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 68

Novi grobovi

ANTON MUZIC

Po večletnem rahlem zdravlju je preminil v mestni bolnišnici Anton Muzič, star 85 let. Bil je vdovec ter je živel pri sinu Charlesu na 19102 Shawnee Ave. Doma je bil od sv. Martine pri Gorici, kjer zapuša več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal nad 58 let in je bil član društva Združeni bratje št. 26 SNPJ, društva Hrvatska Sloboda št. 235 HBZ in društva Janjeza Krstnika št. 37 ABZ. Tukaj zapuša sina, vnuka in več sorodnikov. Žena Rose je umrla leta 1941. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 9:45 uri iz Želovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 10:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

FRANK ZIBERNA

Snoči ob 11:45 uri je preminil v St. Alexis bolnišnici Frank Ziberna iz 809 Alhambra Rd. Pogreb oskrbuje Svetkov pogrebni zavod. Podrobnosti bodo poročali jutri.

LOUIS VIDMAR

V prometni nezgodi v nedeljo zvečer je zgubil svoje življenje pokojni Louis Vidmar, star 57 let. Okrog 11. ure zvečer se je pokojni peljal proti svojemu domu na 928 E. 220 St., Euclid, O., šel je preko železniških tračnic Nickel Plate na križišču E. 260 St., ko se mu je avto nenadoma ustavil. Predna je imel veliko umakniti se, je prihajajoči vlak zadel avto in bil je na mestu mrtve.

Pokojni je bil doma iz Trsta, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Delal je prvi Hydraulic Equipment Co. in je bil član društva Cvetiči Noble, št. 450 SNPJ. Tukaj zapuša soprogo Mary, rojeno Streeter, s sestro Johna in Louisa, hčeri Mrs. Eleanor Kraince in Rosemary ter v stari domovini brata Johna. Pogreb se bo vršil iz Svetkovskega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. Cas pogreba se ni bil določen.

MATT HALLER

Zrtv prometen nesreče je postal v soboto večer Matt Haller iz 10520 Elk Ave. Pokojni je kavalir ob French Creek Rd. v Avonu, Ohio, ko ga je zadel avto in bil je na mestu mrtve. Star je bil 54 let, doma iz sela Babinci na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1912. Žena Julija je umrla leta 1940, ko sta živela na E. 66 St. Delal je kot formen pri American Steel & Wire Co., Cuyahoga Works. Bil je član društva sv. Nikola HBZ. Pogreb oskrbuje Grdinov posebni zavod.

JOSEPH MARGOLE

Pogreb pokojnega Joseph Margole se bo vršil v sredo jutraj ob 9:30 uri naravnost iz prostora na 15301 St. Clair Ave. na pokopališču sv. Pavla.

Pevski zbor Jadran

poda opereto

"Pri treh mladenkah"

V NEDELJO

11. aprila 1948

v Slov. del. domu, Waterloo Rd.
Pričetek ob 4. pop.

Trumanov poslanec Taylor se je sestal s papežem

Sv. oče je baje v resnih skrbih zaradi možne zmage levičarjev

RIM, 4. aprila—Osební Trumanov poslanec v Vatikanu Myron C. Taylor se je danes vrnil iz Madrida, kjer se je sestal z fašističnim diktatorjem Francim in predstavnik katoliške cerkve.

Katoliški krogi pravijo, da je Taylorova misija v Madridu bila "važna" in verjetno v zvezi s parlamentarnimi volitvami, ki se bodo vršile v Italiji 18. aprila.

Taylor bo jutri imel konferenco s papežem Pijem XII. Baje je sam Sv. oče uredil vse potrebno za daljši pogovor. Poudarja se, da papež redkokdaj prireja sestanke popoldne in se na podlagi tega zaključuje, da Vatikan smatra Taylorov poset za zelo važnega.

Taylor bo ostal v Italiji tudi po volitvah

Myron Taylor namerava ostati v Italiji več tednov po italijanskih volitvah. Ta sklep je v zvezi z željo Vatikana in Washingtona, ki želita, da bi se v Vatikanu nahajal predstavnik ameriškega predsednika, posebnost ker se Italija nahaja v usodopolni dobi svoje zgodovine.

V Vatikanu so podvzeli vse potrebne mere, da se ne bi zvedelo za cilje pogovorov med Taylorom in papežem. Toda vatikanski krogi izražajo svoje zadovoljstvo, da bo lahko sam Sv. oče pojasnil Taylorju stališče Vatikana glede notranjega položaja v Italiji in o spremembah, ki utegnejo priti po volitvah.

Papeža skrbi izid italijanskih volitev

Pojasneno je bilo, da papeža resno skrbi možnost, da bodo skrajni levičarji dobili pri volitvah dovolj glasov in tako nekomunističnim strankam preprečili sestavo vlade brez sodelovanja komunistov.

Ker interesi Vatikana in Zedinjenih držav, akoravno vsled različnih razlogov, soglašajo, kar se tiče Italije, ni nobenega dvoma, da bosta Taylor in papež razmotrivala o italijanskem položaju. Zedinjene države so že dale vedeti, da bi zmaga levičarjev ne samo ogrozila ameriške napore za ureditev prilik v vzhodni Evropi, ampak da bi takšna zmaga pomenila ogrožanje miru. Vatikan pa se boji, da bi se z zmago demokratske fronte začela proti-klerkalna in protiverska gonja, s končnimi rezultati, ki se jih še ne more predvidevati.

Baje Taylor, kot je bil slučaj v preteklosti, tudi sedaj nosi papežu neko osebno pismo predsednika Trumana.

Amerika želi postaviti monarhijo v Italiji?

Katoliške organizacije, ki imajo moralno podporo cerkve, se nahajajo v prvih vrstah volilne kampanje proti demokratski fronti (koaliciji socialistov, komunistov in drugih levičarskih strank). Cerkev je prepričana, da se še sedaj lahko dosti stori za pobijanje volilne kampanje levičarjev.

Kar se pa tiče Taylorjeve misije v Madridu, je komunistični časopis "Unita" priobčil poročilo iz Pariza, v katerem je rečeno, da je Taylor položil v Madridu temelje za "španski blok" s svojimi pogovori z dik-

Ameriška sodnija umaknila obtožbo proti firmi Krupp

NEURNBERG, 5. aprila—Ameriška sodnija za vojne zločine je danes umaknila obtožbo glede zarote v agresivni vojni proti dvanajstori direktorjev Kruppovih podjetij, ki so 133 let izdelovala orožje za Nemčijo.

Po štirih mesecih obravnave je sodnija nenadoma naznanila delno oprostitev nacističnega industrialca Alfreda Kruppa in 11 soobtožencev. Obtoženci pa se bodo še zagovarjali proti obtožbam, da so v Kruppovih tovarnah izkoriščali suženjske delavce in ropali tovarne v evropskih državah, ki so se nahajale pod nacistično okupacijo.

Sklep o umaknitvi obtožbe proti nacističnim industrialcem je naznanil sodnik H. C. Anderson iz Jacksona, Tenn. Glede obtožbe, da so Kruppovi direktorji zločinsko pomagali pri agresivni vojni in kovali zaroto za zločine proti miru in človeštvu z agresivno vojno, je Anderson rekel:

"Ni dovolj dokazov, da bi se moglo podpreti to obtožbo."

Izjava ameriške sodnije za vojne zločine je presenetila Kruppa in njegove sodelovalce, ki pa so obenem zmagovalno sprejeli ta sklep.

Tožilci, katerim načeluje Joseph W. Kaufman iz New Yorka, so izjavili, da nimajo nobenih komentarjev na to oprostitev.

Kruppovi direktorji so bili postavljeni pred sodnijo 8. decembra lanskega leta. Firma je od leta 1943 vodil Alfred Krupp, sin barona Gustav Krupp von Bohln und Halbach in Bertha Krupp, po kateri je bil imenovan veliki top, s katerim so Nemci v prvi svetovni vojni obstreljevali Pariz.

Ameriška mornarica bo obiskala Norveško

WASHINGTON, 5. aprila.—Danes je bilo tukaj naznanjeno, da bo oddelek ameriške mornarice z matično ladjo "Valley Forge" in šestimi rušilci v kratkem obiskal luke v Norveški, kar se uradno označuje za "poslanstvo dobre volje in prijateljstva," dejansko pa bo demonstracija ameriške morske sile proti Rusiji.

Ta skupina bojnih ladij je sedaj aktivna pri manevrih ameriškega sredozemskega brodogradnja, ki sestoji iz 15 ladij. Tri ladje so se nedavno ustavile v lukah na Srednjem vzhodu.

Matična ladja "Valley Forge" bo pred odhodom v norveške vode obiskala pristanišča v južni Angliji.

V EVROPI NI TAKŠNE VOJNE HISTERIJE KOT PA V ZEDINJENIH DRŽAVAH

Včeraj se je na povratku iz Berlina na svoj dom v San Franciscu ustavil v Clevelandu odvetnik A. J. Rockwell, ki je bil od leta 1945 glavni legalni svetovalec gen. Lucius D. Clay-a, vojaškega poveljnika v ameriški zoni Nemčije.

Rockwell, ki je šel pred par dnevi zapustil Berlin, je izrazil veliko presenečenje nad vojno historijo v Zedinjenih državah, o kateri je rekel, da je brezprimerno večja kot pa med Amerikanci v Berlinu.

Kar se tiče napetosti med Amerikanci in Rusi, izhaja iz nekaterih fundamentalnih razlik med njimi, je dejal Rockwell, in razumljivo je, da Rusi skušajo vsako priliko izrabiti sebi v prid, ni pa s tem rečeno, da so vedno v nepravem, ali da se Amerikanci nikdar ne motijo.

Kar se Amerikancev tiče, ni niti misliti, da bi se umaknili iz Berlina, je rekel Rockwell, na drugi strani pa se tudi ne sme pozabiti, "da ker gre naša pot v Berlin skozi rusko zono, imajo Rusi zakonito pravico, da do gotove mere nadzirajo vse, kar gre v Berlin ali iz Berlina."

V bolnišnici

V St. Luke's bolnišnici se nahaja poznani August Komar iz 1080 E. 71 St. Prijatelj ga lahko obiščejo od 4.30 do 8.30 vsaki dan. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Dram. društvo "Ivan Cankar"

Nocoj ob osmih se vrši seja dramskega društva "Ivan Cankar" na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Radi važnosti seje se prosi članstvo, da se udeleži polnoštevilo.

Zadušnica

V sredo 7. aprila jutraj ob 6:30 uri se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Frančiška na E. 71 St. in Superior Ave. ob 30-dnevni smrti Antona Kozel. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležijo.

Drastična vladna akcija proti gospodarjem

Zastopniki rentne kontrole v Clevelandu so včeraj zahtevali, da federalna sodnija zapleni bančne vloge 75 gospodarjev, ki so bili spoznani za krive, da so najemnikom računali nezakonito visok rent, ampak glob, na katere so bili obsojeni, niso plačali.

Opozarja se, da so nekateri gospodarji morda izveržili povračila nadjemnikom, zavrnili plačila po plačitev denarnih kazni. Vsi prizadeti bodo najprej posvarjeni, ako pa to ne bo zaleglo, bo urad rentne kontrole zahteval zaplenbo bančnih vlog.

Višje plače za bolničarke

Ta mesec bodo bolničarke v clevelandskih bolnicah dobile zvišanje plač, ki bo v nekaterih primerih znašalo 21 odstotkov. Začetnice bodo prejemale od \$181.26 do \$200 mesečno, brez oskrbe. Za dnevno delo bodo izkušene bolničarke dobivale \$8.50, za nočno pa \$9.50 na dan. Prvotno se je za dnevno delo plačevalo po \$6.

Rusija izrazila obžalovanje zaradi kolizije dveh letal, ki je zahtevala petnajst življenj

V JUGOSLAVIJO JE POBEGNILO 5.000 GRŠKIH OTROK

BEOGRAD, 4. aprila—Jugoslovanski Rdeči križ je danes sporočil, da je čez 5.000 grških otrok pribežalo v Jugoslavijo.

Kot pravi poročilo, bežijo grški otroci pred "terorjem, lažjo, bombardiranjem in ugrabljanjem s strani grških vladnih sil."

Jugoslovanski Rdeči križ pravi, da ima velike težave, da bi tem otrokom prožil zavetje in da bodo vsled teh razlogov Rdeči križ drugih držav prevzeli v oskrbo en del malih begunčkov.

Izjava jugoslovanskega Rdečega križa je obenem odgovor na obtožbe grške monarhistične vlade, da so gerilci pod vodstvom gen. Markosa ugrabili veliko število grških otrok.

30 oseb ubitih v izgredih v Egiptu

KAIRO, 5. aprila—V zvezi s stavko policije v Aleksandriji, ki je drugo največje mesto v Egiptu, so danes izbruhnili veliki nemiri, tekot katerih so vojniki streljali na ljudske množice. Najmanj 30 oseb je bilo ubitih, okrog 200 pa ranjenih.

Policija je odšla na stavko, ker se ni ugodilo njeni zahtevi za večje plače. Obenem je bila oklicana splošna policijska stavka v podporo zahtevi za zvišanje plače.

Premier Nokrashny Pasha je armadi ukazal, da strelja na vsakogar, ki bi ne poslušal povelj ali ki bi se sumljivo obnašal.

Množica demonstrantov, broječa nad 10.000 oseb, je zažgala policijsko centralo, štiri kino gledališča in več voz ulične železnice.

PISMENA PROPAGANDA IZ AMERIKE V ITALIJO

NEW YORK, 5. aprila.—Tu se poroča, da so ameriški Italijani v teku zadnjih par tednov poslali sorodnikom v Italijo nad dva milijona pism in kablov, v katerih jih pozivajo, da volijo proti komunistom. To propagando podpira veliki ameriški tisk in zanjo se je izrekel tudi državni department.

Levičarski tisk v Italiji je ta pisma iz Amerike označil za "neupravičeno vmešavanje v notranje italijanske zadeve".

Rojak ubit na železniškem križišču

V nedeljno pozno večer je brzovlak železnice Nickel Plate na križišču pri E. 260 St. v Euclidu zadel neki avto, pri čemu je bil na mestu ubit 55-letni Lawis Vidmar, ki je stanoval na 928 E. 220 St. Truplo je bilo najdeno 225 čevljev od pozorišča nesreče in avto popolnoma razbit.

Strojvodja je dejal, da se je avto, ki je bil izdelan leta 1934, najbrže na progi ustavil, druge podrobnosti pa niso znane, ker ni nesreče nihče videl.

Vidmar je delal pri Hydraulic Equipment Co. v Euclidu in je očividno vozil proti severu, ko ga je dohitela nesreča. Vlak, ki je vozil iz New Yorka v Chicago, je imel vsled nesreče eno uro zamude.

BERLIN, 6. aprila—Rusija je danes uradno izrazila obžalovanje zaradi kolizije angleškega transportnega letala z ruskim borbenim letalom, ki se je pripetila včeraj nad Berlinom in je zahtevala 15 življenj.

Do kolizije je prišlo, ko se je angleško transportno letalo "European Airways Viking" hotelo spustiti na berlinsko letališče. Angleški uradniki so izjavili, da je v tem času priletelo neko rusko letalo in s svojim krilom udarilo v krilo angleškega transportnega letala. Obe letali sta padli v bližini ječe Spandau, kjer se nahajajo nacistični vojni zločinci, ki so bili preteklega leta obsojeni v Nuernbergu.

Med ubitimi se nahajata tudi dva Američana, pa tudi ruski pilot je bil ubit.

Rusi pravijo, da nesreča ni bila povzročena namenoma

Obžalovanje zaradi te nesreče je angleškemu komandantu v Nemčiji gen. Sir Brian Robertsonu izrazil sovjetski maršal Vasilij Sokolovski, ki je dejal, da sovjetsko borbeno letalo ni namenoma povzročilo nesreče. Pristavil je, da Rusi nimajo namena, da bi ovirali angleška letala, ki vršijo polete v in iz Berlina potom mednarodnega koridorja.

Robertson je ukazal, da se izvrši preiskavo in ugotovi, kdo je odgovoren za kolizijo, ker so neki angleški opozovalci obtožili Ruse, da ruska borbeno letala protipostavno letijo nad angleškimi transportnimi letali.

Po sestanku s sovjetskim maršalom Sokolovskim, ki je trajal dve uri, je angleški gen. Robertson končno preklical ukaz, da potniška letala spremlja angleška borbeno letala. Podoben ukaz je preklical tudi ameriški komandant gen. Lucius Clay.

Bevin dobil poročilo o koliziji letal

Angleški general je poslal zunanjemu ministru Ernestu Bevinu popolno poročilo o svojih pogovorih z maršalom Sokolovskim. Neki angleški uradnik je izjavil, da je Sokolovski obžaloval nesrečo isto toliko, kolikor sam Robertson.

Smatra se, da nesreča, ki se je pripetila, ne bo vplivala na sedanji položaj v Berlinu, ki je nastal vsled sovjetske blokade prometnih zvez med Berlinom in zapadnimi zonami Nemčije. Kot je bilo dogovorjeno, bo maršal Sokolovski prisostvoval banketu, ki ga je za danes priredil gen. Robertson.

Potniški vlaki za enkrat še vedno ne potujejo iz zapadnih zon v Berlin, toda tovrstni vlaki vozijo brez vsakih ovir in Rusi celo ne vršijo inšpekcije teh vlakov, kot so prvotno zahtevali.

Ogromno zanimanje za primarne volitve

Da med ljudstvom vlada izredno zanimanje za letošnje volitve, se je pokazalo včeraj, ko se je v Clevelandu registriralo, nič manj kot 14.016 oseb, ki bi drugače ne mogle voliti pri primarnih volitvah 4. maja. Med novimi registriranci je bilo precej pristašev Henry Wallacea, in pa mladih ljudi, ki so pred kratkim postali polnoletni.

Domače vesti

Slike po seji

V sredo večer, 7. aprila se vrši redna mesečna seja društva Carniola Hive, št. 493 L TM v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek točno ob osmih, ker se bo po seji kazalo film "Cleveland Best Location in the Nation" pod pokroviteljstvom Cleveland Electric Illuminating Co. Slike so zanimive, ker kažejo prednosti, ki jih mesto Cleveland nudi industriji, katero vabi širom dežele, da si ustanovi svoje delavnice in tovarne tu. Po končanem programu se bo serviralo okrepčila.

Iz bolnišnice

Poznana Mrs. Albina Vesel, tajnica društva Slovenski dom, št. 6 SDZ se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 877 E. 185 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje vsem prijateljem in znancem za obiske, darila, cvetlice in kartice, ki jih je prejela v bolnišnici. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu. Članstvo Slovenski dom, št. 6 SDZ se naj v društvenih zadevah obrne telefonično na številko IVanhoe 7554.

Na operaciji

Mrs. Agnes Mocan iz 1010 E. 185 St. se nahaja v Emergency Clinic bolnišnici, kjer se je morala podvreči operaciji na žolčnih kamnih. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnje okrevanje!

Zalostna vest

Mrs. Josephine Renko iz 1278 E. 55 St. je dobila zalostno vest iz Trsta, da ji je tamkaj 22. marca umrla sestra Franca Mezgec. Tamkaj zapuša moža in več otrok, brata in sestro, tukaj v Ameriki pa sestro Mrs. Renko in sestro Nežko Rajer v Indianapolisu. Bodi ji lahka domača gruda!

Izredna seja

Nocoj ob 7.30 uri se vrši izredna seja društva Cvetiči Noble, št. 450 SNPJ v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. in sicer radi smrti člana Louisa Vidmar. Članstvo je prošeno, da se udeleži polnoštevilo.

Prog. Slovenke

Članice krožka št. 3 Progressivnih Slovenk so vabljene, da se jutri večer, v sredo, gotovo udeležijo redne mesečne seje. Pričetek ob 7. uri. Na dnevnem redu bo več zanimivih stvari.

Žrive ljubosumnosti

Leo H. Perrault, star 44 let, je včeraj prišel v tovarno na W. 110 St., kjer dela njegova 34-letna žena ter brez svarila vrigel proti nji kislino, vsled katere bo njen obraz za vselej pokvarjen in izgubiti utegne tudi vid enega očesa. Ožgani sta bili tudi dve drugi delavki in opekline je dobil mož sam, ki je čin storil iz ljubosumnosti.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PONOVI ODGOVOR A. D.

Že večkrat so nas sršogledi kritiki okrog A. D. okrcali, ker smo v našem listu priobčili članke, mišljenja ali pa stališča tistih, proti katerim se A. D. nahaja v neizprosni boju. Posebno so jim trn v peti članki, ki obravnavajo vprašanje verske svobode v Jugoslaviji, in ki podajajo pravilno sliko o dogodkih v naši stari domovini. Dalje se jim nikakor ne dopadejo članki, ki obravnavajo politično aktivnost Vatikana. Celo izjave raznih papežev, ki popasnujejo stališče Vatikana v odnosu na liberalizem, svobodo vesti in tiska, demokracijo in ostala vprašanja, ne smemo vedno priobčati brez nevarnosti, da bi nas A. D. ne obtožila, da se zaletavamo v Petrovo skalo in da jo hočemo podreti.

Kot pri vprašanju zvez Vatikana s fašizmom, tako smo prišli v navskriž z A. D. tudi vsled vprašanja finančne sile Vatikana. Vsled članka, ki je obravnaval to vprašanje, nas je A. D. že dvakrat napadla. In kako napadla! V uredniškem članku z dne 25. marca pod naslovom "Ponovno svarilo" nas je obmetala s "sopotniki," "komunisti," "tovariši" in nam zagrozila s "koncentracijskimi taborišči," "trdo roko postave" in z "oblastjo," kot da bi se nahajali nekje v fašistični Španiji ne pa v naši Ameriki, kjer svoboda tiska še vedno nekaj steje. Kot je že stari običaj pri teh zakrknjenih nasprotnikih resnice in objektivnosti, ki bi želeli, da se sliši samo eno stran—njihovo stran—so nas pri A. D. napadli, čes, da smo članek ponatisnili iz komunističnega časopisa. Glavni argument A. D. je zopet isti: članek je komunistična propaganda in mirna Bosna!

Mi smo že enkrat poudarili, da naloga objektivnega časopisa ni, da bi poročal enostransko, da bi podajal stališča samo ene strani, da bi cenzuriral vse vesti, ki prihajajo iz drugih, nasprotnih virov. Naloga resnično objektivnega, vzgojnega in poučnega časopisa je, da podaja tudi stališča in mnenja nasprotne strani, ker edino na ta način lahko čitatelji ustvarijo lastne zaključke. Kako bi na primer bili naši ameriški Slovenci pravilno poučeni o dogodkih v stari domovini in Rusiji, ako bi pač vse informacije črpali samo iz A. D., ki svojim nasprotnikom ne da nobene prilike, zagovora? Ali se ne bi čitatelji res nahajali pod vtisom, da v Jugoslaviji danes preganjajo vero? Seveda bi! Ali ni bilo torej pravilno in pošteno, da smo, na primer, priobčili v našem časopisu celotno besedilo izjave protestantskih duhovnikov, ki so obiskali Jugoslavijo in se na svoje lastne oči prepričali, da tisto, kar se danes v Ameriki piše o "verskem" terorju v Jugoslaviji, ni res, ampak da je to le navadna propaganda?

Toda vrnimo se k članku "Vatikan—mednarodna finančna sila." Moramo ponovno poudariti, da ne smatramo, da je neki napad na Vatikan, ako objavljamo članke o finančnih zadevah Vatikana, odnosno o delnicah, tovarnah, veleposelstvih in drugih finančnih interesih Vatikana.

V svojem poročilu o sleparijah duhovnika Edoarda Prettnerja sama A. D. piše med ostalim:

"Ko so prišli slepariji na sled, je hotel Prettner zbežati, toda so ga italijanske oblasti prijele in zaprle. Tajništvo papeške države, ki ima nadzorstvo nad komisijo vatičanskega premoženja, ni ničesar vedelo o teh sleparskih transakcijah. Sveta stolica je duhovnika Prettnerja izobčila, čim je zvedela za njegove sleparije."

Vprašamo, zakaj A. D. lahko poroča, da obstoja neka "komisija za vatičanska premoženja," mi pa ne smemo poročati kakšno vatičansko premoženje ta "komisija" nadzoruje!

Seveda A. D. želi predstaviti Vatikan kot ubogega Lazarja, ki krvavo potrebuje vsak Petrov novčič. Toda mi dvomimo, da se Vatikan nahaja v kaki finančni stiski. Smatramo, da se v tem pogledu nahaja v dosti boljšem položaju kot mnoge ostale, dosti večje države. Vatikan je lahko hvaležen Bogu za svojo finančno neodvisnost od Amerike, ker če bi bil res v velikih stiskah, bi pač moral biti vključen v tako zvani Marshallov načrt. Če pa bi takšno pomoč potreboval bi bil v nevarnosti, da bi kakšen ameriški kongresnik ali pa senator predlagal, da se na Petrovi skali zgradi novo ameriško letalsko bazo.

Glede obtožb A. D., da ponatisnujemo samo "komunistično propagando," naj na tem mestu pribijemo dejstvo, da tudi znana revija "The Nation" piše o premoženju Vatikana skoraj podobno, kot je bilo priobčeno v članku "Vatikan—mednarodna finančna sila." Moramo pa poudariti, da revija "The Nation" zastopa proti-sovjetsko in protikomunistično stališče in da je proti Wallaceovi kandida-

LJUBLJANA -- PREDPOLDNE

(Piše Janez Kavčič)

(Nadaljevanja in konec)

Koprive na grabu

Narodno osvobodilna borba je pometla klerikalizem in vse njegove izrastke. In kjer ni več klerikalnih cerkvenih gozdnih veleposestev, ker ni več duhovnega terorja nad uradništvom, ker klerikalne denarne zadrge ne stiskajo več iz slovenskih kmetov denarja za njihove finančne operacije, ker je cerkev ločena od države kot v vseh zapadnih državah, ker se ne veča več armada samostanskih redov, ker vera ni več obeležje slovenskega javnega političnega življenja, ampak stvar vsakega posameznika, ker ni verouk kot v ZDA in drugod, obvezen, ampak prost šolski predmet, ker skratka ljudstvo s svojimi ljudskimi oblastmi ne dovoljuje borbenega političnega in gospodarskega življenja, svobodno življenje cerkve, posvečeno samo veri, nas dolže verskega preganjanja, zatiranja vere. Na grobu klerikalne stranke ni spomenika, temveč rasteljo, kot je rekel med vojno na londonskem radiu Izidor Cankar, samo koprive. Te koprive bi hotele še kdaj pa kdaj koga opečti. Razumljivo je, da so še koprive, da je tu pa tam še kak duhovnik, ki bi hotel biti gospodavalen na vasi, kot je bil pred vojno, in se ne more uživet v novo vlogo čistega službenja zgolj veri in ničemur drugemu.

Made in Yugoslavia

Hodim tako po tej novi Ljubljani in se mi ni potreba odkrivati na levo in desno. Tudi mi nihče ne vzame v zlo, če ne grem mimo številnih ljubljanskih cerkva gologlav, s klobukom v roki. V ulicah okoli centra mesta v Prešernovi, Selenburgovi, Wolfovi, Tyrševi ulici, je po izloženih oknih trgovin vedno več blaga, kakor pa lani. Niso sicer trgovine tako prenapolnjene s tekstilnimi in drugimi industrijskimi izdelki kot v predvojnih letih, toda zato ni skoraj nič uvoženega blaga, samo doma izdelani artikli. Blaga izdelujejo naše tovarne že toliko, da ga dajemo v prosto prodajo. Samo cene so precej visoke za blago v prosti prodaji in nizke onemu blagu, ki ga dobivajo delavci in uradniki na točke in

turi. Torej je nihče, najmanj pa A. D., ne more obtožiti, da širi "komunistično" propagando.

V izdaji za 3. april sta v "The Nation" bila priobčena dva članka; prvi od Mario Rosa iz Rima (Italy Between the Blocs) in drugi od Donald Downesa tudi iz Rima (The Beachhead We Forgot). Mario Rossi v svojem članku piše med ostalim:

"Aktivno udejstvovanje Vatikana pri prihodnjih volitvah (volitvah, ki se bodo vršile v Italiji 18. aprila) ni nikakor samo duhovno. Vatikan ima velike investicije v italijanskih in tujih bondih in ima svoje agente pri vseh važnih borzah. Lastuje obsežna zemljiška posestva v Italiji, ki niso obdavčena. Danes, kot tudi pred junijem leta 1946, je vsaka katoliška cerkva v deželi postala središče kampanjske propagande v prid krščanski demokraciji in ostalim desničarskim strankam. Brez pomena je, v da se opozori duhovščino, da tako člen 71 volilnega zakona kot Lateranski sporazum prepovedujeta duhovnikom mešanje v politiko; Vatikan jim je ukazal, naj stopijo v akcijo."

Donald Downes pa v svojem članku pravi:

"Novo skupino spreobrnjenecv za socialiste in komuniste predstavljajo revni kmetje juga (južne Italije), ki so žrtve sistema latifundijev. Okrajni shodi teh siromašnih "vragov," ki jih organizirajo levičarji, povzročajo preglednice de Gasperijevi vladi. Vsak odbor republikanskih senatorjev iz Washingtona bi bil presenečen, ko bi videl nečloveške pogoje, pod katerimi živi na milijone italijanskih kmetov. Presenečen bi bil, ko bi med imeni veleposestnikov našel ime kardinala in nadškofa Neapelja, ime liberalnega govorečega princa Doria-Pamphilija in ime velikega italijanskega filozofa Benedetto Crocea."

Želeli bi, da A. D. odgovori na trditve teh dveh časnikarjev, ki pišeta v "The Nation," ki je proti-sovjetska, proti-komunistična in je tudi proti Wallaceu. Ali bo fanatična zagrizenost ljudi okrog A. D. šla res tako daleč, da bo od nas zahtevala, da začnemo pisati o "uboštvu" Vatikana, ko pa vsa dejstva govorijo drugače?

kupone svojih potrošniških knjižic. Namen visokim cenam je, da spravijo v promet denar, ki ga tiščijo doma bogati kmetje in prekupčevalci. Zato so pa trgovine nabito polne kupcev z dežele.

Več "trukov" na cestah

Pri glavni pošti zavijem v prvo nadstropje hotela "Slon" v kavarno. Ker je še dopoldanska ura, ni kavarna prenapolnjena, ker je večina prebivalstva na delu in zato z lahkoto dobim mesto pri velikih oknih in gledam v vrvenje najbolj živahnega križišča Ljubljane pred pošto. Miličnik v modri obleki uravnava promet. Štejem in štejem vozila in ugotavljam, da so "cari" bolj redki in da prevladujejo "truk" z raznim blagom iz tovarn. Število trukov se je v Jugoslaviji po vojni zelo povečalo, nekaj smo zajeli kot vojni plen nemške avtomobilske kolone, večina pa so UNRINI avtomobili, ki prevažajo blago za naproze, za tovarne, za potrebe civilnega prebivalstva. Osebnih avtomobilov so pa bolj redki. Za izprehode jih nimamo, ker štedimo z bencinom in avtomobili. Osebnih avtomobilov smejo uporabljati samo višji funkcionarji, voditelji tovarn in podjetij in sicer zgolj za poslovne zadeve, za konference, za delo na terenu, ne pa za izlete, niti ne za člane svoje družine. Delamo že svoje lastne "truk" v Rakovici pri Beogradu in v Tezmem pri Mariboru, sedaj od začetka še v manjšem številu, toda čedalje bolj pridobivamo skušenj in sredstev za serijsko izdelavo.

Vzgojno čtivo

Zmeša se človeku od gledanja na človeško mravljišče na cesti, zato naročim koračarke slivovke, pa še "turško" črno kavo, in se zatopim v čitanje časopisov, ki jih po stari srednje evropski in ljubljanski navadi nagrmadi pred menoj nastakar. Časopisi so popolnoma spremenili svojo vsebino. Dokler se ne navadiš nanje, niso lahko čtivo; prinašajo zgolj članke in vesti, ki so važne in koristne za skupnost, ničesar pa iz življenja posameznikov, kar je važno samo za dotičnega posameznika in člane njegove družine.

zine. Niti o maršalu Titu, niti o nobenem članu vlade ne poročajo naši časopisi ničesar o njihovem privatnem življenju, o njihovi družini, sploh kar ni za javnost važno. V kolikor omenjajo maršala Tita in druge voditelje, sporočajo zgolj o njihovih nastopih na kongresih Ljudske fronte, Zveze borcev, Antifašistične zveze žena, na zasedanjih Ljudske skupščine, pri otvoritvi novih mostov in tovarn. Listi prinašajo njihove govore in jih poudarjajo njihovo vodilno vlogo v ljudskih organizacijah, nikdar pa niti malo osebnih hvale, kakor je bila to navada pri fašističnih voditeljih, ali pa tudi pri državnikih zapadnih držav. Koliko papirja porabijo na pr. samo vaši ameriški listi za Trumanovo hčerko in njene pevske posrečene in neposrečene nastope, za privatna potovanja Trumana v Kansas City, za njegovo stiskanje rok političnim pristašem, za njegovo jutranjo telovadbo itd., itd. Pri nas pa samo v toliko, v kolikor je Tito predstavnik jugoslovenskih narodov, voditelj in strateg, ki jih je vodil skozi 7 ofenziv proti sedmerim nasprotnikom: Nemci, Italijani, ustaši, četniki, domobranci, nedelčevi, srbski stražarji in ljutičevi prostovoljci in jih vzpodbuja k vedno večjim podvigom jugoslovenskega petletnega plana. Njemu, Titu, simbolu vseh teh borb in podvigov gredo številni pozdravni telegrami, ga kličejo na zborovanjih in pišejo njegovo ime na zidove, ker je on program in jamstvo novega socialnega reda, Josipu Brozu kot privatni osebi pa naši časopisi ne posvečajo pozornosti. V naših časopisih ni "stories" o umorih, nesrečah, samomorih, ljubzenskih dramah, o čudakih in o vsem tem, kar ščegeta v človeku nizke nagone in nečisto radovednost.

Katoliški listi v svetu grmijo proti našim listom, čes, da so nemoralni in da zapeljujejo ljudstvo. Tudi v ZDA prihajajo verjetno naši dnevniki "Ljudska pravica" in "Slovenski poročevalec". Nikdar ne boste našli na njihovih straneh niti ene moralne dvomne besede, nobenega oglasa in reklame, ki bi oglašali škodljive stvari, niti s povečalno lečo ne boste našli v slovenskih listih le besede, ki bi odkrito ali pa tudi samo z namigovanjem kverila mladino. Vsi klerikalni listi pred vojno, ki so sramotno propadli in oni, ki še pišejo zunaj po svetu, bi lahko vzeli za vzor naše liste, kako je treba pisati, da jih lahko vzame v roke vse ljudstvo — od šolarja do starčka. Poltenosti ni mesta niti v časopisih, niti v romanu, sploh ne v naši novi tiskani besedi. Tudi ne ponatiskujejo naši listi senzacionalnih poročil inozemskih agencij in vsaka vest, pa četudi politična in splošnega značaja je dobro preverjena ali odgovarja resnici. Zato je pa tudi naše ljudstvo že po triletnem čitanju časopisov, sestavljenih in napisanih s tako strogim merilom resničnosti, moralnosti in z vidika koristnosti za splošnost, razširilo svoje kulturno in politično obzorje in dobilo tenek čut za pravilno presojo dogodkov v sedanjem svetu.

Delovni čas

Čitanje časopisov in razmišljanje me je tako zavzelo, da nisem niti opazil, da je ure že prešla pol dne in da je že čas, da hitro poravnam svoj račun in da si poiščem neke koso. Placam in stopim na ulico. Ni na nji uradniških vrst, ki bi hitele ko pred vojno na koso takoj ob dvanajstih. Uradniki delajo kakor delavci v nepretrganem času od pol 8. zjutraj pa do pol treh. Ni več tiste razlike med delavci v tovarnah in delavci v

belih ovratnikih po pisarnah. Če mora tovarniški delavec opraviti svojih 8 ur, zakaj ne bi tudi uradnik. No, pri vas v ZDA je bila to že stara navada in se, kot sem čital, zapirajo vaši uradi okoli 5. ure popoldne. Zato smo pri nas odpravili preveliko za delavce krivično razliko med delovnim časom delavca in uradnika.

Redke odvetniške tablice

Ko iščem primerno gostilno, in prebiram naslove trgovin, opazim, da so okoli sodnega splotja na Miklošičevem trgu postale zelo redke table odvetnikov. Ni več tistega pravnika med ljudmi, novi socialni red je marsikaj tega odpravil. Notarji so pa izginili že prve mesece po osvoboditvi, ker je prevzela vse njihove posle sodna oblast. Odvetniki se pa pri obrambi svojih klientov ne smejo posluževati vseh nedovoljenih trikov in ne smejo prati zamorcev, kakor je bil poprej običaj, ampak skupaj sodelovati s sodnikom, da ugotove pravo dejansko stanje.

S svojimi honorarji ne smejo odirati in jim je ljudska oblast postavila cenike. Mnogi odvetniki so vstopili zato v državne službe, v razna podjetja, kot pravni referenti. Mislim, da me tudi vi Američani dobro razumete, da nihče ne joče za notarja in njihovimi taksami in da ni nobenemu žal za prestržena krila odvetnikov.

Nisem hvala Bogu niti odvetnik, niti notar in zato mi ni ničesar grnijo življenja, ko sem stopal na Gosposvetski cesti v prvo nadstropje v restavracijo Slamič. Slamič je bil eden redkih slovenskih industrijalcev in restavratev, ki ni sodeloval z okupatorji in čigar družina je bila zaprta v koncentracijskih taboriščih ali pa bila v partizanih. Odstopil je proti odškodnini svojo tovarno konzerv državi ter je njegov sin zaposlen v tovarni, restavracijo pa je predal upravi za turizem, ki mu tudi plačuje najemnino. "Kranjsko" kosilo, to je tako, ki smo ga tukaj navajeni, juho, prikuho z mesom in vinom, me je stalo 70 dinarjev. Ni poceni, ker pač čutimo še vedno posledice vojne v našem kmetijstvu. V številnih menzah za delavce in uradnike pa stane enkratno kosilo okoli 20 dinarjev, mesečno pa plačujejo obiskovalci menz za kosilo in večerjo med 700 in 900 dinarjev.

(SANS—Chicago)

"Glasbena matica" vabi

Zopet se bliža koncert pevskega zbora "Glasbene matice". Matica ima svoj redni krog poslušalcev, ki težko čakajo teh koncertov, ker se zavežajo, da jih ti pevci in pevke nikoli ne razočarajo, marveč jim vselej nudijo kak poseben užitek. Včasih je posebnost kak mešan zbor ali moški zbor ali pa kaj drugega, poleg splošno učinkovitega celotnega sporeda.

Za koncert v nedeljo 11. aprila bo tudi nekaj takih posebnih točk. Gotovo bodo našim poslušalcem ugajale točke, kot so na primer: zbor iz "Rigoletto", Venček slovenskih narodnih pesmi iz opere "Gorenjski slavček" in zbor iz opere "Norma", ki še ni bil podan na našem odru. Razume se, da tudi ne bo manjkalo naših vrlih solistov, ki nam bodo izvajali lepo število prikupnih skladb. Čuli bomo zopet enkrat po daljšem presledku našo izborno mezzosopranoistino Milavec-Levstik. Ne bo pa manjkalo ostalih solistov, kot so Budan, Švigel, Safred, Žagar, Bradac, Nosan, Belle, Smith in drugi.

Zanimivi so ti Matični pevski programi. Vidimo, da se pevovalci Ivan Zorman vedno potrudijo, da napravi razporedbo točk čim pestrejšo. Vselej najdemo kakše efektne skladbe iz mednarodnega repertoarja, tako da ni občinstvo prikrajšano na polju splošne vokalne literature. Po drugi strani pa je tudi

vedno krepak poudarek na lastnih slovenskih skladbah; deloma težjega kova, deloma pa tudi lažjega, zlasti v okviru slovenske narodne pesmi. Tako imajo nekaj na izbero poslušalci vseh vrst.

Doba našega številčno obsejnega pevskega razmaha je nam. Vendar pa imamo še vedno zadostno število prvostupnih pevskih moči, ki v svoji brezprimerni ljubezni do slovenskega jezika in pesmi vztrajajo v tem svojem velikem narodnem poslanstvu. In ker se občinstvo zaveda, da slovensko petje je naš novi domovini nima zasigurno daljše bodočnosti, gotovo tudi tega koncerta "Glasbene matice" ne bo zamudilo.

Koncert se vrši v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Prične se ob štirih popoldne.

Pevski tovariši

DETE ROJENO S TREMI NOGAMI; OPERACIJA JE ODSTRANILA TRETJO UDO

MELBOURNE, Avstralija, 5. aprila. — Tukaj so danes zdravniki izvršili uspešno operacijo na nekem dva tedna staremu dečku, ki je bil rojen s tremi perfektno formiranimi nogami.

Detje je bilo v vseh ožirih normalno razen, da je iz hrbtenice izhajala tretja noga.

Zdravniki sodijo, da je bilo dete pred rojstvom eden izmed

siamskih dvojčkov, in da je bila noga vse, kar je ostalo od drugega dvojčka.

PRAVNIK SENATORJA HANNA OBTOŽEN RADI SLEPARIJE

BUFFALO, 5. aprila. — Na federalni sodnji je danes prišel na krivdo 30-letni Mark Hanna III., član odlične clevelandske družine in pravnik nekdanjega ohijskega senatorja republikanskega "bossa" Mark H. Hanna. Mladi Hanna je obtožen, a je ponaredil dvoje kov v znesku \$60,000.

MASNI PROTEST ZIDOVSKIH VETERANOV

NEW YORK, 5. aprila. — To kaj je večeraj 26,000 židovskih vojnih veteranov iz 13 držav vprizorilo masno demonstracijo proti ameriški politiki v Palestini. Napisli, ki so jih veterani nosili v paradi na Fifth Ave. so zahtevali izvršitev sklepa Združenih narodov za delitev Palestine.

ISACSON NE MORE DOBITI POTNEGA LISTA

WASHINGTON, 5. aprila. — Kongresnik Leo Isacson, ki je bil izvoljen pri izrednih volitvah v Bornaxu s podporo Henry Wallacea, je zaprosil za potni list, da se udeleži konference za pomoč Grčiji, ki se bo vršila v Parizu. Državni oddelek pa ga prošnjo kongresnika zavrgel, čes, da je namen konference, da se pomaga grškim garilecem.

RAZGOVORI MED RUSJO IN FINSKO OBNOVLJENI

HELSINKI, 5. aprila. — Znanje ministrstvo naznanja, da so se danes v Moskvi obnovili razgovori glede pakta med Rusijo in Finsko.

Rokoborba

Nocoj se bo zopet kot običajno vsak terek večer, vršila raznimiva predstava rokoborbe v Centralni orožarni. Kot glavna atrakcija bosta poskusila svojo spretnost in moč poznana rokoborca Lee Henning in Kay Raines z Bill Watsonom in Ken Bellom. Vsi štirje se bodo predstavili hkrati in promovirali Ganson je obljubil onima dve meta, ki bosta zmagovalca tega spopada, \$500 dodatne nagrade. Poleg teh bodo nastopili na gramu tudi: Doc Ed, Mesko in Tommy O'Toole Don McIntyre in Jack Dillon ter Jack More in Ken Kenneth.

A. Slodnjak:

Prešeren in ženstvo

Naš največji pesnik je pevec ljubezni v popolnem in najširšem smislu te oznake. Kdor se poglubi v njegove Poezije, začuti kmalu plamtečo ljubezen do izvoljene ženske, do nesrečne domovine in vsega stremečega ter borečega se človeštva. Slovstveni zgodovinarji preiskujejo že od nekdaj poleg umetniških in miselnih sestavin njegove pesni tudi to, kateri ženski in zakaj je zložil to ali ono pesem. Toda pomembnejše bi bilo mo- rebiti, ako bi nekdo ugotovil, kako se zrcali iz Prešernovih poezij pesnikovo pojmovanje ženstva sploh, to je kako je naš najgenialnejši pesnik doživljal in presojal osebnostno in družbeno nalogo ter udeleževanje ženske polovice človeštva.

V našem priložnostnem član- ku hočem nakazati samo nekaj preprostih misli, ki jih je najbrž doživela že sleherna bralka Poe- zije, a jim morebiti ni mogla naj- ti besednega izraza. Prešerna doživlja ženstvo, kakor vse veli- ke stvari, ki tvorno vzemirja- jo njegovega duha, kritično-bo- jevito in realno-mirno. S kriti- ko napada in ruši zastarele, a trojeve življenjske oblike, biča pa tudi tiste poedince, ki se uklanjajo rajši tem preživelim oblikam, kakor bi bili navzlic boljšemu spoznanju pokorni svoemu srečju; z objektivnim, mirnim realizmom, rastočim ob- znanjem lastni duhovni ganje- nosti do veličastnih, a še vedno mirnih, večno veljavnih živ- ljenjskih podob, pa obiskuje ti- sta, osebna ali družbena de- ja- tja, ki so posvečena skupnosti in napredku vsega človeštva.

Otožuje in biča človeško slepo prezetnost, a ne zgolj zato, ker je sam bil njena žrtev, temveč ker je spoznal, da se v njej in z njo očituje nesrečni vpliv tiste družbe, ki v njej "le petica, da- me sloveče" in kjer človek "to- lako velja, kar plača." (Slovo od mladosti). Prikazuje pa in ob- jektivno poveljuje tisto ljube- zen, ki druži dva človeka ne gle- de na vse pregraje kakršne koli vrste, izven čiste človeške eks- istence (Judovsko dekle). In v pesmi "Nezakonska mati" je po-

veličal materinstvo, ker je v njem videl največje dejanje, ki ga je človek, to je ženski človek, sploh zmožen, a da bi s pesmijo obenem protestiral zoper dru- žinsko ter družbeno preganja- nje in zapostavljanje nezakon- skih mater in njihovih otrok.

Toda Prešeren je spoznal kljub kritičnemu stališču do meščanske družbe, s katero je moral živeti, čeprav jo je v svo- jih mislih kmalu prehitel, da so- žitje obeh spolov ni samo dru- žbeni problem, temveč neusmilje- na preizkušnja za vsakega po- edince. Ne glede na to, da je gi- bala v meščanski družbi poleg ekonomskih, ali bolje rečeno, sredi njih pogosto človeške tvorne umove in roke misel na žensko, je v takšni družbi za vsakogar potrebno, da se zave v svojem osebnem življenju:

*Da one same nam urjo roke,
da one same nam glave vedre.*"

(Ženska zvestoba).

A s tem spoznanjem bi bil Pre- šeren proniknil kot kritični re- alist globoko v družbeno stvar- nost svoje dobe, a tudi običaj v njej, ako bi se ne bil zamislil popolnoma drugačnega odnosa med moškim in žensko. Za pra- vično in do skrajnosti pošteno razmerje med moškim in žensko je pač premalo, ako si moški v erotičnem vzgonu prizadene vse, da bi dosegel ljubezen svoje iz- voljenke, in ako ona sprejema, v zavesti svoje zmogovitosti moči darove moških rok in moškega duha. Takšna ljubezen je cvela že v fevdalni dobi in meščanst- vu je v tem, kakor v mnogem dru- gem samo zmalčilo to, kar je bilo že tam nezdravo in krivo. Ljubezen je popolno duhovno in telesno tovarištvo in prav duša ljubeče ženske je tista preobli- kovalna in preusmerjevalna moč, ki se v njej more moška duša najprej otrestiti življenjske sebičnosti in vsega, kar je z njo v zvezi.

*Kot v veži je Orest Dijane
mile
zadobil spet bil zdravje
duše svoje
tak' bi bile se od ljubezni
tvoje
vmirile prsi, lica se zjasnila.*

(Sonetni venec, 11. sonet.)

Ta popolna zaupljivost in od- kritost pa gotovo ne bi sprostila in prerodila samo moškega,

temveč tudi žensko, tako da bi se ideal Prešernove Julije ure- ničil tudi v njej. (Mislim, da ni treba posebej poudarjati, da pesnik kot umetnik prikazuje ljudsko življenjsko zavest po eni plati, sama sebi in pesniko- vemu doživljanju namen, po drugi plati pa prav tako podoba pes- nikove obče nezadovoljnosti z družbenimi razmerami njegove dobe, kolikor jih je mogel spo- znati).

Pesnik je gledal tudi bodo- čnost v podobah. In ena izmed podob svobodne ter srečne do- movine mu je bila plemenita in lepa Slovenka.

*Bog živi vas Slovenke
prelepe, zlahtne rožice,
ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle;
naj sinov
zarod nov
iz nas bo strah sovražnikov!*

(Zdravljica).

Plemenita Slovenka, mati svobodoljubnih in junaških si- nov bo tista, iz katere in ob ka- teri bo vzrasel tudi nov moški rod in spolnega sožitja ne bo več določala niti "petica" niti ne- zdravo poveljevanje ter prera- čunljiva koketnost. S to preo- brazbo bo pa stopilo vse člove- štvu za velik korak naprej.

Noben slovenski pesnik ni ustvaril realnejše podobe ženske svoje dobe in si ni zamislil mi- lejše ter veličastnejše vizije žen- ske bodočnosti kakor Prešeren. Ponatis iz mesečnika "Naša žena"

Ako res želite, da bi vas va- ši lastni otroci bolj spoštovali in razumeli, kupite knjigo Ro- bert St. Johna "The Silent People Speak". V njej je opi- sana zgodovina naših bratov in sester v starem kraju!

ZA POVEČANJE SANSA

Odkar je bila ustanovljena naša organizacija pred petimi leti, nismo vodili nikakih javnih kampanj za pridobivanje novih članov in članic ali za ustanavljanje novih podružnic. Le tu in tam smo povabili našo širšo javnost, naše organizacije in društva, da se nam pridružijo ter moralno in gmotno podprejo nesebično delo, ki ga SANS vrši od vsega začetka v korist nas samih v Ameriki in v korist naših bratov in sester preko morja. V veliki večini so člani prostovoljno pristopili v naše podružnice in isto velja za večino društev in drugih ustanov.

Danes pa so se razmere veliko spremenile, čaka nas ogromno delo, ki ga je naložila organizaciji njena druga konvencija in delo, ki ga zahtevajo vedno spreminjajoče se razmere. Vedno večje delo pa zahteva večjo in močnejšo organizacijo, zahteva živahnejšo razgibanost naših članov, zahteva čim večje število novih sil in moči. Vsled tega je izvrševalni odbor SANSA na svoji seji dne 17. januarja odločil, da se v mesecih marec in april vrši ČLANSKA KAMPANJA, katere naloga naj bi bila doseči omenjene cilje. Dolžnost vsake podružnice, vsakega sedanjega člana in članice SANSA je, da v omenjenih dveh mesecih poma- ga povečati naše vrste z novimi REDNIMI, PODPORNIMI IN ČASTNIMI ČLANI, kakor tudi da se nagovori nekdanje člane in članice, da poravnajo svojo članarino.

SANSovi člani se delijo v tri skupine: a) REDNI člani, kojih članarina znaša najmanj \$2.00 na leto; b) PODPORNİ ČLANI, ki plačajo \$5.00 ali več na leto, ter ČASTNI ČLA- NI, ki prispevajo po \$10.00 ali več za upravo. Med pod- porne in častne člane se sprejemajo tudi razna društva in organizirane skupine, ki pa same določijo višek svojega prispevka. Ta društva so tudi upravičena do svojega dele- gata na SANSovi konvenciji, ako vplačajo v medkonvenčni dobi ne manj kot \$50.00 v pomoč te organizacije.

Pozivamo torej vse podružnice in člane, da se z veliko vnmemo odzovejo klicu Izvrševalnega odbora ter pričnejo kampanjo za nove člane in članice v marcu in aprilu.

Smernice SANSA so znane, stremijo za kulturno zbliz- žanje in prijateljstvo med Ameriko in Jugoslavijo, za brat- stvo in edinost vseh narodnostnih skupin v Ameriki, pose- bno še slovanskih in jugoslovanskih, za polaganje pogojev v Ameriki in na svetu, ki bodo jamčili trajni mir ter demokratično sožitje vseh svobodoljubnih ljudstev. To so tudi pogoji za boljše in srečnejše življenje nas in naših otrok v Ameriki.

Ob enem apeliramo na naše podružnice, da še vedno sodelujejo v kampanji za obrambni fond, ki jo vodi SANSov Narodni odbor za svobodno tisk. Ne pozabimo, da je to naš odbor, ki ga je ustanovila zadnja konvencija, da pomaga našemu naprednemu tisku, ki ga hoče reakcija s tožbami in visokimi stroški uničiti. Naši listi so naše naj- večje orožje. Ne dovolimo, da jih izgubimo!

Mirko G. Kuhel, glavni tajnik.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Žival in družina

Zakon, družina in država ni- so človeški izum. Najdemo jih v različnih oblikah tudi v žival- skem carstvu in kakor pri člo- veku, je tudi tu družina stanica višje skupnosti, črede. Brez za- kona pa ni družine.

Seveda ne moremo živalskega zakona brez nadaljnega pri- merjati s človeškim. Mnoge ži- vali žive poligamno, ali pa se srečujejo samo za časa množi- tve in gredo potem spet nara- zen. Da ustvarijo družino, mo- rajo biti dalj časa skupaj. Sa- mo če se ne razidejo takoj po potrebi negi mladičev, lahko govorimo o družinski tvorbi, ki je sorodna človeški družini.

Večinoma je ustanovitev dru- žine odvisna od tega, da-li so mladiči potrebni pomoči ali pa se narodi toliko mladičev, da ljubezen staršev od samega po- tomstva ne pride do veljave in gredo mladiči že prve dni svoja pota. Tako je na primer pri kra- pih, kjer samica lahko izleže do milijon jajc. Skrb za zarod je pri takšnih množinah nemogoča in mlade živali so že od prvega trenutka samostojne. Posledice tega zanemarjanja se kažejo se- veda takoj, kajti od velikega števila mladičev jih ostane sa- mo malo živih. Če bi pa ne bilo tako, bi bila vodovja kmalu pre- napolnjena s krapi ali drugimi ribami, ki se plode na podoben način.

V splošnem pa pri ribah ni tako. Vsak akvarist, ki je kdaj gojil makropode, lepe, rdeče

plavutarje, ve to. Kajti samec zgradi pri tej ribji vrsti pred izlego jajc gnezdo iz pene, ki plava po vrhu vode in rabi mla- dičem prvi čas kot zavetišče. Tudi samica se briga včas za zarod, bistveno delo pa opravlja samec. Čim pa prične zarod ro- jiti, se družinske vezi raztrgajo in samec, samica, gredo vsak svojo pot.

Podobno je pri mnogih drugih ribah, tudi pri tistih, ki jih akvaristi tako radi gojijo in pri katerih vzreja samica jajca v svojem gobcu. Tudi potem, ko so se mladiči izlegli, se ponoči ali ob nevarnosti v prvem času zatečejo v materin gobec. A čim mladiči malo odrasejo, se te vezi med materjo in mladiči pretrže- jo, oče pa se za potomstvo itak ni nikoli dosti zanimal. Prave družine tu še ne najdemo.

Tudi pri krkonih in plazilcih so vezi med materjo, očetom in otroci še zelo rahle. Večinoma se samo mati briga nekaj za za- rod, oče se zanj ne zanima mno- go. Izjema je neka krastača, ki pritrjuje svoj zaplodek na hrbet samca. Potrpežljivi samec nosi jajčeca toliko časa s seboj, da se izvalijo mladiči—in spet so potem vezi med starši in otroci prekinjene.

Tako je tudi pri mnogih pti- cah. Ko postanejo mladiči god- ni za polete, gre vsak član dru- žine svojo pot. To vemo na pri- mer o kolkli in njenih piščetih. Samo nagon skrbi za zarod in potreba po pomoči jih držita skupaj, ne pa čut družinske po- vezanosti. A pri mnogih pticah dobimo že nekaj, kar lahko sma- tramo za podlago družinske tvorbe: monogamijo. Mnogi ptičji pari ostanejo vse življe- nje skupaj, gradijo skupaj svo- je gnezdo, vzrejuje svoje mla- diče, se selijo z njimi, se vračajo skupaj v staro gnezdo.

Posebno pri gosah, racah in labudih nahajamo izrazito dru- žinsko življenje. Pri sivih gosah ostajajo na primer mladiči če- sto do svojega drugega leta pri starših, se dajejo po njih voditi in se postavljajo popolnoma pod njihovo zaščito. Takšne stare gosi so napravili celo nesposob- ne za selitveni polet in pokazalo se je, da je bil družinski čut pri mladičih tako močan, da so tudi sami ostali pri starših, čeprav bi lahko odleteli. Te ptice so seveda zelo družabne in ta dru- žabnost podpira družinske vezi.

Podobno je pri sesalcih. Tu se vezi med starši in otroci še bolj utesnjujejo s tem, da je razvoj- na doba mladičev zelo dolga. Naravno je, da skrbijo starši za mladiča, ki potrebuje pomoči. To traja lahko mesece in leto dni, potem nastajajo tesno združene družine, kakršne po- znamo pri gazelah. Takšne dru- žine žive ločeno od svojih so- vrstnikov in samo starejši, iz- gnani samci sledijo svojemu nagonu in se družijo v skupinah. Pri nekih gazelah ostajajo tudi mladiči dveh ali treh skotov pri starših, tako da nastajajo že male družinske črede.

Najčeseč dobimo takšne dru- žinske črede pri opicah. Najiz- razitejše družine tvorijo gorile in tako vidimo, kako se z višjo duševno stopnjo sporedno raz- vija tudi socialno zadržanje, ki mu je podlaga družina.

(Po razpravi dr. Hagenerja).

Gluhota pri divjačini

Prirojena gluhotu ni posebno redka pri domačih živalih. Vse bele mačke slabo slišijo in pravi beličniki (albinos), namreč oni, ki imajo rdeče oči, so po navadi pristni gluhači. Ta žalostna sla- bost je pogostna pri starih do- mačih živalih, posebno pri psu.

Gluhost mora biti precej iz- jemna pri divjih živalih. Taki gozdni gluhi so pač maloštevil- ni, saj za trdno in kratkem po-

GLAVNI ODBOR SANS-a

ČASTNO PREDSEDNIŠTVO:

ETBIN KRISTAN 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.

LOUIS ADAMIĆ Milford, N. J.

IZVRŠEVALNI ODBOR, Uradniki:

Predsednik: FRED A. VIDER 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
I. podpredsednik: ANTON KRAPENC 2021 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.
II. podpredsednik: JOSEPH KOTAR 6110 W. Fort St., Detroit 9, Mich.
Tajnik: MIRKO G. KUHEL 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Blagajnik: VINCENT CAINKAR 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zapisnikar: MILAN MEDVESEK 2610 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

ČLANI:

FRANK ALESH 2124 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
IVAN BOSTJANCICH 15800 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio
MATT CVETIC 1005 Berger Bldg., Pittsburgh, Pa.
VATRO J. GRILL 6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
FRANK JAPICH 2354 S. Ridgeway Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOSIE ZAKRAJSEK 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio
JOHN POLLOCK Box 4239, Noble Branch, Euclid 17, Ohio
THERESA SPECK 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.

ŠIRŠI ODBOR:

LOUIS ARKO 1222 Wooster Rd., W., Barberton, Ohio
ANDREW BOMBACEK 184-17th St., N. W., Barberton, Ohio
JACOB BRJAVAC 10121 Avenue M., Chicago 17, Ill.
MARTIN CETINSKI 17611 Greely Ave., Detroit 13, Mich.
JOSEPHINE CVELBAR 436 Wilson St., Sharon, Pa.
THERESA GERZEL 143 Main Ave., W. Aliquippa, Pa.
KATHERINE KRAINZ 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
HELENA KUSAR 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
FRANCES MILOSTNIK 1216 Alabama Ave., Sheboygan, Wis.
MARY MUSICH 1917 So. 72nd St., West Allis 14, Wis.
CHRISTINE NADVESNIK 251 E. First St., Oglesby, Ill.
JOSEPH OBLAK 2049 W. Coulter St., Chicago 8, Ill.
MARY F. PRASNİKAR Box 216, Harwick, Pa.
FRANK PLUT 1123 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio
VALENTINE STROY 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis 8, Ind.
ANTON SVELC 21050 Goller Ave., Euclid 18, Ohio
JOHN TURK 2026 Sheffield Ave., Chicago 14, Ill.
DR. RUDOLPH P. ZALETEL 7105 S. Stony Island, Chicago 49, Ill.
JOSEPH ZAVERTNIK 309 Tenafly Road, Englewood, N. J.
ANTON ZORNIK Box 202, Hermline, Pa.

dležejo, ker nimajo zaščite v slu- hu.

Lovci na veliko divjačino sklepajo iz vedenja nekih četve- ronožcev, ki se ne zmenijo za pok iz puške ter pobegnejo šele tedaj, ko jih je pogled ali voh opozoril na sovražnika, da mo- rajo biti gluhi ko treska ali ko panj, kakor se izraža Dolenjec. Kadar ti naglušniki pripadajo neškodljivim plemenom, ni druge nezgode, kakor da plaho pete odneso, bržko so uzrli človeka. Druga pa je pri zvereh: prese- nečena zverina bi utegnila dom- nevnega protivnika napasti in ga pokončati.

Neki lovski paznik v Indiji je poročal o panterju, znanem prvi vseh domačinov pod imenom "glušec." marsikomu se je že pripetilo, da se mu je čisto pri- bližal in se go dotaknil, a ni bilo druge nesreče, kakor da je mač- ja zver jadrno zdrijala. Ker pa se po vsej priliki prej ali slej takšno srečanje zaključi s preli- vanjem človeške krvi, si je uradnik štel v dolžnost, da pre- preči to možnost.

Privzel mu je za vabo kozo, ki je ob njegovem prihodu me- ketala in se otepala, da bi jo bil slišal na dve milji daleč v nočni tišini, pa je panter, močan sa- mec, ni zapazil, ker jo je ločila od njega visoka travnata prepo- na.

Nekaj podobnega so opazili med gonjo na tigra. Nad 200 mož je skušalo označenega ben- galca zapoditi proti strelcem. Čas je potekal, gonjači so delali

velikanski hrup in šum, a obso- jenec je mirno spal v gošči. Na- posled so dobesedno zagazili nanj, ga v spoštljivi razdalji gnali s kamenjem; to pa je spre- jemal na znanje, kakor da pada nanj zrelo sadje z drevja.

Nikoli ni pokazal nejevolje, kakršni razodevajo njegovi vrstniki, če jih kdo moti; na um mu ni hodilo, da bi se zakadil proti gonjačem, ki so ga prehi- teli, a ki jih ni mogel videti.

Ko sta počila dva strela, se tiger ni zmenil za njiju: gluhi ko kamen, so sklepali očitvidi. Na- zadnje mu je krogla prebila hr- benico in ga ubila.

J. T.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o do- godkih po svetu in doma!

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov na- prosilo za naslove Jugoslov- skih oblastev v Zedinjenih drža- vah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520-16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanske- ga konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745-5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V
AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci. ozi- roma Jugoslavlani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slo- venski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Fashioned For Two

Once just the delight of the small fry, ruffles this season are be- come taken over by big sisters and mothers, too. The "Sew and Save" for both then finds many a smart seamstress turning out twin outfits extra time and "Daddy's little lady". And since it takes little extra time and fabric to turn out a kindergarten version of Mother's standing styles, Mother will find it's no chore at all to turn out smart washable for even a beginner seamstress can achieve a whole array of today's Center. Simplicity Patterns No. 2396 for Mother and No. 2417 for daughter will enable you to create these styles with high fashion appeal.

Femininity in design is noted in the apron effect highlighted with a white ruffling on both dresses. And for added ease and con- sidered at the notion counter of your local sewing center.

Giant bows that tie in back carry out the apron effect in these styles and make their bid too, for first place among finishes that fol- low the softening aspects of current styles. Be sure to select one of the clever new prints in fabrics now available for your spring Mother-and-Daughter dressmaking project. The fabric used for these styles boasts of your sewing ability for it is an all-over design of pools of thread, and threaded needles.

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Grigorij ni poslušal besed pri-sege, ki jo je bral duhoven. Ne-premično je gledal v Mitjka, ki je pačil obraz in mence z nogo, razbolelo od žuljev. Dvignjena roka mu je otrpnila, po možga-nih so mu kdaj pa kdaj poblis-nile nedokončane misli. Ko se je približal križu in poljubil sre-bro, vlažno od sline toliko ust, je pomislil na Nataljo, na svo-jo ženo. Kakor cikcakasta stre-la mu je šinil skozi glavo kra-tek spomin: gozd, mračna de-bla dreves, ki so bila v svojem gizdavem belem lepoticju po-dobna potratnemu srebrnemu lišpu; vlažen in topel lesket Ak-sinjnih oči pod mehko volneno ogrinjalko...

Stopili so na trg. Spet so se uredili. Starejši vodnik se je useknil, si skrivaj obrisal prste ob podlogo uniforme in začel nagovor:

"Zdaj niste več dečki, ste ko-zaki. Priselgi ste in zato mora-te razumeti vso reč. Zdaj ste odrasli, ste kozaki; morate to-rej varovati svojo čast, poslušati svoje starše in tako dalje. Ko ste bili dečki, ste uganjali pobalinstva, ste gotovo postav-ljali pregrade čez ceste... ampak od danes dalje morate misliti na svoj bližnji vpoklic. Prihodnje leto boste morali v vojaško suknjo." Starejši vod-nik se je spet useknil z roko, potem zamahnil po zraku, na-taknil mehko rokavico iz naj-tanjše volne in dodal: "Vaši očetje in vaše matere morajo misliti na vašo opremo; treba je kupiti konja in kar je treba... Zdaj pojdite domov, dečki."

Grigorij in Mitjka sta pri mo-stu počakala na druge fante iz vasi in vsi skupaj so jo mahnali proti domu. Njihova pot je dr-žala vzdolž Dona. Nad vasjo Bazki je ležal dim iz dimnikov in zvon je preglušljivo pel. Mitj-ka je šantal za drugimi, opira-se se na grčavko, ki jo je mi-mogrede odlomil na nekem dre-vesu.

— Sezuj si škorenj, — mu je nasvetoval nek fant.

— Bojim se, da mi bo noga zmrznila, — je odvrnil Mitjka, se obotavljal in zaostal.

— Pojdi v nogavicah...

Mitjka se je usedel na sneg in si z veliko težavo sezul ško-renj. Potem je spet krenil na pot in šepal z boso nogo. V

rahem snegu na cesti je bila lepo razločna sled debele no-gavice, spletene s kvačkami.

— Po kateri poti pojdemo? — je vprašal Aleksej Bešnjak, plavolas, čokast mladeč.

— Ob Donu, — je za vse od-govoril Grigorij.

Sli so, klepetali in drug dru-gega porivali pod cesto.

Vsi skupaj so ko domenjeni planili v kakega tovariša, ga pahnil na kup snega, ga zari-nili vanj in ga vsi skupaj tlačili. Med vasema Bazki in Gro-movskij je Mitjka prvi zagledal volka, ki je prečkal Don.

— Fantje, glejte volka!...

— Za njim... za njim!...

— Hu! Hu!

Volk je lepo homedraje pre-teklet nekaj seznjev in se po-tlejš ustavil po strani ne daleč od drugega grega.

— Ujeeemi ga!...

— Ehej, ehej!

— Fiii! Preklete!

— Mitjka, tebe gleda, ker greš brez škornja.

— O, po strani stoji in ne more zasukati glave.

— Glej, glej! Že se je spustil v tek.

Siva žival, ki je bila videti ko izklesana iz grobe skale, je ime-la rep stegnen, raven ko pali-ca. Mahoma je urno odskočila vstran in stekla proti goščavi, ki je pokrivala breg.

Ko so prišli v vas, se je ve-čerilo. Grigorij je čez led pri-šel do svoje ulice in stopil po stezi, ki je držala proti vratom. Na vrtu so bile zapuščene san-ke; na kupu vejevja, nametane-ga ob živi meji, so ščebetali vrabci. V nos mu je silil običaj-ni vonj po sajah in blevu.

Ko je šel po stopnicah pred vhomom, je bežno pogledal sko-zi okno.

Kuhinja je bila zavoljo slabe svetlobe leščerbe, obešene pod stropom, videti rumena. Petro je obračal hrbet proti oknu. Grigorij si je z metlo otrebi sneg s škornjev in stopil v ku-hinjo v oblaku pare.

— Prišel sem. No, dober ve-čer.

— Urno si nazaj. Te zebe, a? — je naglo odgovoril Petro.

Pantelej Prokofjevič je sedel s sklonjeno glavo in komolci, optimi na kolena. Darja je z nogo poganjala brneče kolo ko-lovrata. Natalja je bila pri mizi in kazala Grigoriju hrbet. Gri-

gorij je bežno ošinil s pogledom po kuhinji in se zagledal v Pe-tra. Z njegovega obraza, ki je izražal nemir in negotovost, je razbral, da se je bilo v njegovi odsotnosti nekaj primerilo.

— Si prisegel?

— Kajpakda!

Grigorij se je počasi slačil, čakaje, da bi pridobil časa, med-tem pa je presojal vse morebit-nosti, ki bi bile utegnile povzro-čiti ta molk in ta hladni spre-jem.

Iljinična je prišla iz svoje iz-be zmedenega obraza.

— Natalja... — je pomislil Grigorij in se usedel na klop zraven očeta.

— Prinesi mu jesti! — je de-jala mati, se obrnila k Darji in s pogledom pokazala Grigorija.

Darja je prenehala presti in stopila k peči, pregibaje neopaz-no ramena in pozibavajoč se z vsem svojim vitkim, nekako de-kliskim telesom. V kuhinji je bilo vse tiho. Zraven pečice se je grela in smrčala koka s pred kratkim rojenim kozličem.

Medtem ko je Grigorij jedel juho, je kdaj pa kdaj s pogle-dom ošinil Nataljo, a ni mogel ujeti njenega obraza, ker je se-dela po strani in glavo sklanja-la nad svoje pletenje. Pantelej Prokofjevič je prvi pretrgal ne-prijetno tišino: ko se je dokaj prisiljeno odkaljal, je dejal:

— Torej, Natalja hoče od hiše.

Grigorij je pobiral s skorjo kruha drobtine po krožniku in ni odgovoril.

— Za kaj gre? — je vprašal oče s trepetajočo spodnjo ust-nico. To je bilo prvo znamenje bližnjega izbruha jeze.

— Ne vem, — je odvrnil Gri-gorij in priprl oči. Odrinil je prazno posodo, vstal in se po-križal.

— Jaz pa vem!... — je pri-bil oče in dvignil glas.

— Nikar ne kriči, nikar ne kriči, — je moledevala Iljinična.

— Jaz pa poznam razlog.

— Phe, tu ni razloga za sra-moto, — je dejal Petro, stopil od okna in se pomaknil proti sredi hiše. — Ty gre za čustva; če hoče, naj ostane pri nas, če noče, naj gre, kamor hoče.

— Jaz je ne obsojam; dasi-ravno je sramota in greh pred Gospodom; ne obsojam je: kri-va ni ona, marveč tale pes!...

— In Pantelej Prokofjevič je pokazal na Grigorija, naslonje-nega na peč.

— Česa sem kriv?

— Ne veš, česa si kriv?! Ne veš, hudič, a?!...

— Ne vem!

Pantelej Prokofjevič je planil na noge, prekucnil klop in zra-sel pred Grigorijem. Natalja je spustila nogavico z rok: pletil-ka ji je ušla z rahlim žvenklja-jem. Ob tem zvoku je skočila mačica s peči, sklonila glavo, pograbila z upognjeno tačko klobčiček volne in ga zapodila proti skrinji.

IZVRSTNA FARMA

obsegajoča 24 akrov sadja. \$4.000 do \$5.000 čistega dobička na leto iz 20 akrov nanovo posejanih s sadnim drevjem. 1100 breskev (700 po 8 let stare, 400 po 4 leta stare), 500 dreves jabolk po 8 let stara, 3000 novih jagod. Hiša z 11 sobami, ima 2 stanovanja s prostimi vhodi, posamezne kuhinje in ko-palnice ter 2 sobi za hišne, s prostim vhomom; fornez na premos s novim termostatom, avtomatični grelec za vodo in pralni čebri v kleti. Poslopje 40x80, hlev 20x60, traktor, garaža poleg hiše; poslopja so nanovo barvana; prostor za mle-ko je iz kamna, kokošnjak in nad \$4.000 vrednosti farmskega orodja in opreme. Izvrsten studenec, ki se ne posuši in preskrbi na tisoče galon vode za namakanje sadov-njaka. 3 akre je posejanih z ržjo. Za podatke pokličite

LODI MANDEL, KE 0034
15702 Waterloo Road.,
Cleveland, Ohio

Kažipot na farmo — Vzemite Rt. 20 sedem milj vzhodno od Paines-ville do Colls Rd. (Pazite na napis Coll's Nursery), nato obrnite na desno (južno) na Coll's Rd., vozite dve cesti do Davis Rd., obrnite na levo in vozite do šeste farne na levi. (Ta farma je bila prodana prošlega novembra meseca za \$27.000, toda vsled bolezni kupca, jo je moral pustiti. Vi jo sedaj lahko dobite za \$20.000.)

— To ti povem, — je začel stavec, poskušaje se ovladati in trgajoč besede; — če ne maraš živeti z Nataljo, zgini iz moje hiše, kamor se ti zdi in te je vo-ljo. Tako, povedal sem. Pojdi, kamor se ti zdi in te je volja! — je mirno ponovil. Potem se je obrnil in pobral prevrnjeno klop.

Dunjaška je sedela na poste-lji in begala z okroglimi in pre-plašenimi očmi naokoli.

— Ne smete se jeziti, oče am-pak povem vam, da nisem bil jaz tisti, ki se je hotel poročiti z Nataljo; bili ste marveč vi tisti, ki ste me oženili z njo.

Grigorijev glas je bil surov in drhteč hkrati.

— Kar se tiče Natalje, je ne držim; če hoče oditi k svojemu očetu, naj le gre.

— Tudi ti se poberi od tod!

— No, prav, pojdem.

— Zgini k hudiču...

— Saj pojdem, saj pojdem. Nikar s tako naglico! — Ko je Grigorij to izrekel, je potegnil za rokav kožuh, ki ga je bil vr-gel na posteljo, razprl nozdri in se tresel od jeze kakor oče.

Imela sta isto turško kri v svojih žilah in ta trenutek je bolj kakor kdaj koli vse bodla v oči medsebojna podobnost obeh. — Kam pojdeš? — je zaje-čala Iljinična in stisnila Gri-gorija za roko. Ali ta je surovo odbil mater in v letu ujel krz-neno kučmo, ki mu je padla iz rok.

— Naj se kar pobere od tod ta potepeni pes! Zgini in pre-kletstvo nad te! Zgini, zgini, zgini od tod... — je tulil sta-rec in na stečaj odpiral vrata.

Grigorij je planil v vežo in zadnje, kar je slišal, je bil Na-taljin krik in njen pretresljivi jok.

Mrzla noč je ležala nad vasjo. S temnega neba je padal drob-in in bodljiv sneg; slišati je bilo, kako se je led na Donu lo-mil s pokanjem, podobnim stresljanju s topom; Grigorij je sopeč stekel skozi vrtna vrata. Z drugega konca vasi je prihajalo lajanje številnih psov; tema je bila prebodena z mno-gimi rumenimi plamenčki.

Grigorij se je napotil brez določenega cilja. V oknih Stepa-nove hiše se je ogledovala te-ma.

— Griiiiša! — je poklicala pri-lesi preplašena Natalja.

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

— Hudič te neci, zoprnica! —

Regular Army Artist at Work

Skilled artists and draftsmen are finding new uses for their talents in the Army Ground Forces. Every soldier has the opportunity to continue his education by enrollment in the United States Armed Forces Institute, which offers numerous courses in specialized fields.

CESEN PAINTING & DECORATING

1075 E. 61 ST.

Za izvrstno barvanje znotraj ali zunaj, se obrnite do nas. Delo je najboljšje—cene zmerne.

AUGUST CESEN
EN 2268

JOHN CESEN
EN 6968

DRUGA IZDAJA

ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

KEEP YOUR EYES ON THE
ROAD, BRIGHT EYES — WE'RE
TURNING IN USED FAT, REMEMBER?